

Експертний висновок
Міністерства фінансів України до законопроекту
згідно зі статтею 27 Бюджетного кодексу України

1. Назва законопроекту

Проект Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо додаткового фінансового забезпечення педагогічних та науково-педагогічних працівників на період дії карантину, установленого Кабінетом Міністрів України з метою запобігання поширенню на території України коронавірусної хвороби (COVID-19)», реєстр. № 4021-1 від 21.09.2020, внесений народними депутатами України Королевською Н. Ю., Солодом Ю. В. та іншими.

2. Завдання законопроекту

Поданим законопроектом пропонується:

- захворювання педагогічного чи науково-педагогічного працівника на коронавірусну хворобу (COVID-19), що пов'язане з виконанням професійних обов'язків під час дії карантину або обмежувальних заходів, пов'язаних із поширенням коронавірусної хвороби (COVID-19), віднести до професійних захворювань, а також передбачити, що вказані працівники підлягають обов'язковому державному страхуванню на випадок захворювання на інфекційну хворобу в порядку та на умовах, установлених Кабінетом Міністрів України;

- встановити страхову виплату в розмірі не менше 100-кратного розміру прожиткового мінімуму, встановленого законом для працездатних осіб на 1 січня календарного року, у разі захворювання зазначеного працівника освіти на коронавірусну хворобу (COVID-19);

- встановити додаткові, до встановлених законодавством, доплати до заробітної плати педагогічним та науково-педагогічним працівникам закладів освіти, які безпосередньо організують освітній процес, у розмірі 100 відсотків заробітної плати на період виконання заходів, спрямованих на запобігання виникненню і поширенню коронавірусної хвороби (COVID-19), за рахунок фонду боротьби з гострою респіраторною хворобою COVID-19, спричиненою коронавірусом SARS-CoV-2, та її наслідками.

- надати педагогічним чи науково-педагогічним працівникам державних та комунальних закладів освіти право на отримання нарівні з медичними працівниками страхових виплат у разі встановлення групи інвалідності, що настала внаслідок захворювання на коронавірусну хворобу (COVID-19) за умови, що таке захворювання пов'язане з виконанням професійних обов'язків в умовах підвищеного ризику зараження, або членам їх сімей у разі смерті працівника, що передбачені статтею 39 Закону України «Про захист населення від інфекційних хвороб» (розміри виплат - не менше 300-кратного розміру та 750-кратний розмір прожиткового мінімуму, встановленого законом для працездатних осіб, відповідно).

3. Оцінка впливу на показники бюджетів

Реалізація законопроекту впливатиме на видаткову частину державного та місцевих бюджетів

Сертифікат 20B4E4EDB30998C04000000D72D2C0071147800

Підписувач Ермоличев Роман Володимирович

Дійсний з 01.07.2019 0:00:00 по 01.07.2021 0:00:00

09030-29-3/30145 від 30.09.2020

4. Вартісна величина впливу на показники бюджетів

Реалізація законопроекту потребуватиме додаткових видатків з державного та місцевих бюджетів.

За орієнтовними розрахунками Міністерства фінансів України, тільки на доплати педагогічним та науково-педагогічним працівникам закладів освіти, які безпосередньо організують освітній процес, у розмірі 100 відсотків заробітної плати до кінця 2020 року необхідно додатково 41,0 млрд гривень.

Визначити додатковий обсяг видатків на обов'язкове державне страхування педагогічних та науково-педагогічних працівників закладів освіти немає можливості у зв'язку з відсутністю вихідних даних.

5. Пропозиції щодо можливостей фінансового забезпечення у відповідному бюджетному періоді законопроекту у разі його прийняття

Реалізація проекту акта не буде фінансово забезпечена.

6. Пропозиції щодо відповідності законам, що регулюють бюджетні відносини

Поданий законопроект не підтримується, зважаючи на нижченаведене:

1. Законодавство про загальнообов'язкове державне соціальне страхування передбачає надання соціального захисту, що включає матеріальне забезпечення громадян у разі хвороби, повної, часткової або тимчасової втрати працездатності, втрати годувальника, безробіття з незалежних від них обставин, а також у старості та в інших випадках, передбачених законом, за рахунок грошових фондів, що формуються шляхом сплати страхових внесків та інших джерел, передбачених законом.

Усі працівники бюджетних установ, зокрема працівники державних та комунальних закладів освіти, підлягають загальнообов'язковому державному соціальному страхуванню та отримують страхові виплати у разі настання страхового випадку відповідно до чинного законодавства.

Запровадження іншого виду обов'язкового державного страхування для працівників освіти та здійснення додаткових страхових виплат, пов'язаних із захворюванням на коронавірусну хворобу, потребуватиме додаткових бюджетних коштів, джерела покриття яких відсутні, а також призведе до звернень представників інших професій щодо надання таких виплат.

2. Відповідно до Закону України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування» професійне захворювання — це захворювання, що виникло внаслідок професійної діяльності застрахованого та зумовлюється виключно або переважно впливом шкідливих речовин і певних видів робіт та інших факторів, пов'язаних з роботою. Отже, за своєю суттю професійне захворювання виникає саме внаслідок виконання роботи, яка сама по собі є шкідливою, але працівник мусить її виконувати, оскільки це входить до його посадових обов'язків. Так, наприклад, до трудових функцій медичних працівників належить обов'язок працювати з людьми, які хворіють, зокрема на COVID-19.

На думку Міністерства освіти і науки України, вчителі і викладачі навпаки мають уникати контактів з такими дітьми, і будь-яка підозра на потенційну присутність у здобувача освіти COVID-19 має призводити до виключення цього здобувача освіти з освітнього процесу і, як мінімум, переведення його на дистанційне навчання.

Тому захворювання, отримане під час, але не внаслідок виконання професійних обов'язків, не є за своєю суттю професійним захворюванням.

3. Проект Закону України не узгоджується з положеннями Бюджетного кодексу України.

Суб'єктом законодавчої ініціативи в порушення вимог статті 27 Бюджетного кодексу України не подано фінансово-економічне обґрунтування з відповідними розрахунками та пропозиції змін до законодавчих актів України щодо скорочення витрат бюджету та/або джерел додаткових надходжень бюджету для досягнення збалансованості бюджету.

Крім цього, пропозиція щодо набрання чинності законопроектом з дня, наступного за днем його опублікування, суперечить частині третій статті 27 Бюджетного кодексу України, відповідно до якої закони України або їх окремі положення, які впливають на показники бюджету (зменшують надходження бюджету та/або збільшують витрати бюджету) і приймаються після 15 липня року, що передуює плановому, вводяться у дію не раніше початку бюджетного періоду, що настає за плановим.

7. Пропозиції щодо розгляду законопроекту

Законопроект не підтримується.

**Заступник Міністра
фінансів України**

Роман ЄРМОЛИЧЕВ